

» Waarom brengen de bieken van het nieuw stelsel doorgaans veel meer honig op dan de strooien korven? Antwoord: Eene der bijzonderste oorzaken daarvan is alweer omdat zij veel grooter zijn dan de andere. »

De schrijver staat zijne gezegden met gansche rijen voorbeelden.

Iets over Landbouw

De wiertijd is geëindigd en voor den landbouwer is een tijdstip van betrekkelijke rust aangebroken, hetwelk zal duren tot aan den oogst.

Vergezeld van vrouw en een of twee der jongste kinderen, maakt de boer thans wandelingskens rond zijne akkers. Met zijn kenners oog neemt hij den toestand zijner velden op en in den geest maakt hij reeds schattingen met welke, helaas! onweters en plagen niet altijd rekening houden...

Dit jaar, evenwel, zal hij zich min bedrogen vinden dan naar gewoonte, waarover wij een nog dieper «helaas!» mogen uitzuchten, want over 't algemeen levert de toestand der veldvruchten een bedroevend schouwspel op. In de roggelanden, 't is te zeggen in de lichte gronden, kunnen de korens als voldoende beschouwd worden, maar in de zware gronden, vooral waar er overstromingen hebben plaats gehad, zal het nog geen halven oogst zijn. De meeste overstroome boeren hebben moeten herzaaien, en men kent het Vlaamsche boerensprekwoord: herbakken, herkernen en herzaaien, enz...

Het vlas, in de zavelstreken, doet tot hertoe de schoonste beloften. Hier kan men echter nog niet veel op steunen. Het vlas is een zeer teeder gewas en het heeft nog al de crisis-oogenblikken van zijnen opgroei te doorworstelen. Daarbij, sinds de uitgestrekte vlasvelden, welke men in andere landen is begonnen aan te leggen, onzen vlas teelt den genadeklop dreigen toe te dienen, wordt deze hulpbron van bestaan voor onze boeren, nageenog als uitgeput beschouwd.

Maar het is voornamelijk de uitslag der pataten die veel te wenschen laat, zelfs in de zaveln. Doch hiervan ligt de schuld grotendeels aan de boeren zelf. Bij de meesten hunner is nog altijd de oude sleur in zwang, van eenen knol twee en meer planters te snijden en slechts kleine planters geheel te laten, en dit in weerwil der meest afkeurende betoogen van de wijsste landbouwkundigen en de lessen der eigene ondervinding.

Wij begrijpen dat de landbouwers nog geen genoegzaam vertrouwen stellen in de wetenschap om zich door deze te laten leiden in alles wat hunnen stiel betreft, maar uit spaarzaamheid, tegen de gezonde rede in, de oude stelsels blijven aankleven, mag dwaasheid geheeten worden. Gierigheid en wijsheid gaan nooit samen; boerens, houdt dit altijd voor ogen...

Een onderzoek dat wij deze week instelden naar de oorzaak der talrijke missen welke in een pataterveld voorkwamen, heeft eene verpletterende getuigenis opgeleverd tegen de gesnedene en de kleine plantaardappels.

Van de tien gemiste planters welke wij terug uit den grond haalden waren er acht stukken en twee

geheele. Aan eenigen zaten wormen, doch wij hebben verscheidene stuks van dat ongediert gevonden zelfs aan welig opschietende struiken, welke wij opzettelijk mede-onderzochten om onze proefneming te volledigen.

Hierdoor willen wij geenszins beweren dat de worm onschadelijk is. Hij knaagt wel degelijk aan de kiesten, doch, om den aardappel te dooden heeft hij hulp noodig. Deze vindt hij in de zwakheid van den knol zelf en in den slechten toestand van den grond. Het is niet voldoende dezen laatste eene degelijke bemesting en bepleeging te verschaffen; waaraan hij evenzeer behoefte heeft, dat is aan verwarming. Nauwelijks is hij na de hevigste wintermaanden doordooit geraakt, of sommige boeren zijn reeds gekitteld om er den ploeg door te drijven. Dit is verderfelijk om het even voor welke vrucht die men er op winnen wil. Goed verwarmde aarde om er in te planten of te zaaien, is de beste verzekering op de beste maatschappij: op de Natuur...

Dus, boerens, denkt er aan voor later; eerst de zonnestralen eenigen tijd op uwe landen laten staan alvorens den ploeg uit het karrekot te halen. Met de meststof moet gij ook verwarmde aarde in den grond werken. Zaaït of plant desnoods eene halve maand te laat, wanneer gij dit in een goed toebereiden grond doet, zult gij het u nimmer beklagen; de goed verzorgde late vruchten moeten zelden voor de vroegtijdigen onderdoen en in zeer vele gevallen zijn zij de besten.

— Maar, zal men ons zeggen, als de tijd van planten en zaaien daar is en het weder ongunstig blijft, kunnen wij het werk toch niet blijven uitstellen.

Dat is waar, boerens, maar van de drie hoofdoorzaken van den kwijnenden uitslag der pataten, ten minste: ongunstig weer, worm en onvolwassen of verminkten knol, is het alleen de eerste welke gij niet bezweren. Voortijds gebruikte men een krachtadig middel om den worm te dooden. Men bestrooide namelijk den grond met Doornijkschen kalk; deze vergiftigde en verjoeg niet enkelijk alle schadelijk gedierte maar schonk nog tevens bemesting en verwarming aan den grond. Het is opmerkelijk dat van de oude landbouwgebruiken, de besten het eerst in verval zijn geraakt en de slechtsten het langst zijn behouden...

De Muilplaag

Onze landbouwers worden met eene nieuwe ramp geteisterd; eene besmettelijke veeziekte is ten allen kante uitgebroken.

Ziehier wat wij daarover lezen in het Fondsblad:

Wij hebben gister gemeld dat de muilplaag of mondspruw uitgebroken was te Lootenhulle. Het is ongelukkig niet enkel in die gemeente dat die ziekte heerscht; maar zij heeft er, naar het schijnt, meer uitbreiding genomen dan elders.

Zij werd den 9 mei vastgesteld in eenen stal; sedert zijn nog vijf stallen besmet. Buiten Lootenhulle bestond de smetziekte vóór 15 mei in 27 gemeenten der provincie, 53 stallen waren besmet.

Ziehier de gemeenten: Denderwindeke, 3 stallen; St-Martens-Lierde, Mei, relbeke, Ninove, 5 stallen; Gent, 2 stallen; St-Pauwels, Astene, Wieze, Aalter, Gentbrugge, Becele-Melsele, 2 stallen; St-Antelinkx, Destel-donk, Lebbeke, Deinze, 2 stallen; Nieuwenhove, Dendermonde, Wijnkel, Ronse, Lootenhulle, Drongen, 2 stallen; Loochristi, 1 stal en een

schaapstal; Sautbergen, 2 stallen; Destelbergen, 2 stallen; Grimbergen, Goefferdingen. Sedert heeft de besmetting zich uitgebreid, gelijk wij het aantoonen voor Lootenhulle.

Bovenstaande opgaven kunnen niet in twijfel getrokken worden, want ze zijn ontleend aan het Bulletin der besmettelijke veeziekten, uitgegeven door het Ministerie van Landbouw.

Dat bulletin voegt in nota de aanmerking bij, voor wat Oost-Vlaanderen betreft:

Vele aangedane beesten komen uit Holland en zijn gekocht op de markt van Gent; eenige komen van de markt van Dendermonde.

't Zijn de hollandsche beesten die de ziekte ingebracht hebben.

Voor dat de grenzen geopend werden had het hollandsch gouvernement nochtans verzekerd dat demuilplaag niet meer bestond, tenzij in enkele aangeduide plaatsen van de provinciën Groeningen en Friesland.

Men ziet nu wat men van die officieele hollandsche verklaring moet gelooven, en het is te hopen dat het belgisch gouvernement zich, na deze schrikkelijke les, door de Hollanders niet meer zal laten bedotten.

't Is Oost-Vlaanderen, waar het meest beesten worden geveet, dat het hardst getroffen is.

Nochtans zijn er ook besmette gemeenten in de volgende provinciën:

Antwerpen 5; Brabant 3; West-Vlaanderen 6; Henegouwen 10; Luxemburg 1.

Voor de meeste mag men zeggen dat zij door beesten van de markt van Gent komende, of door beesten uit Oost-Vlaanderen besmet zijn.

Overal waar men het heeft kunnen vaststellen, zijn het hollandsche of vreemde beesten die het eerst ziek werden en de oorzaak zijn der besmetting.

In geen enkel geval werd een inlandsch dier het eerst ziek.

Zegt dat niet genoeg, om allen die beweren dat men het vreemd vee moet laten binnen komen, den mond te stoppen?

Wij weten niet in hoeverre de inlichtingen van het Fondsblad juist zijn; doch in alle geval bewijst dit slechts dat zij gelijk hadden die de maatregelen door het gouvernement genomen, laakten.

Immers, wat heeft het gedaan?

Vroeger kochten de vleeschhouwers Hollandsch vee om dadelijk te slachten. Was dit ziek, dan werd het in de slachthuizen afgekeurd en afgemaakt, het kon dus in geen geval anderen besmetten.

De Belgische boeren, die voor 't grootste gedeelte gedeelte geene vee fokkers zijn doch enkel jaarlijks een of twee beestjes koopen om te vetten, hadden geheel het jaar door tijd om zich te voorzien op de Belgische markten.

Doch door zoo langen tijd de grenzen gesloten te houden, was de veestapel zoo verminderd, dat we hier weldra zoo goed als zonder vee zouden geweest zijn.

Al de kleine boerens die hun beestje hadden verkocht, konden aan geen ander meer geraken; wel hadden zij er een goed honderd frank meer voor ontvangen dan vroeger, maar die moesten zij dubbel teruggeven voor het dier dat zij wilden inkoopen en, kwam er gedn ander in het land, dan was er gevaar dat onze veestapel geheel te niet zou gaan.

Het ministerie zag wel het gevaar in, maar niet het verkeerde van zijne vroegere maatregelen. Het stelde de grenzen voor eenige dagen open om de boeren de gelegenheid te geven hunne stallen opnieuw te voorzien.

De haast en spoed waarmede dit gepaard ging, liet natuurlijk niet toe een grondig onderzoek te doen naar den gezondheidstoestand van het vee; zoo is het dus niet te verwonderen dat er besmette dieren zijn binnengekomen.

En zoo wordt de wijze (?) bezorgdheid van onze regeerders voor den landbouwer eene nieuwe oorzaak van ramp en ondergang.

Verloren Natie

Verscheidenen onzer politieke mannen hebben zich door een fransch dagbladschrijver laten ondervragen.

M. Woeste, op zijne beurt ondervraagd, heeft zich doen kenmerken als een droefgeestig, zwartgallig man, in één woord, als iemand die alles slecht inziet.

«Wij zijn eene verloren natie!» zegde de Aalstersche afgevaardigde. Weet gij waarom?

Omdat het socialisme zich uitbreidt en dat het zich niet alleen in de nijverheidscentrums maar zich ook op den buiten vertoont!

In waarheid, de katholieke partij — die vooral de partij is der rijken en bevoorrechten — steunde tot de huidige dag op de goedgevuldige lieden van den buiten.

Dank aan de ootmoedigheid die men steeds den buitenlieden voorpredikte, hadden de katholieke en andere uitbuiters volle vertrouwen op het in stand houden hunner misbruiken en voorrechten.

Denkt eens, hoe aangenaam dit was!

Men zei aan de boeren: «Hoe ongelukkiger gij op dit aardrijkszijt, des te gelukkiger zult gij hierna maals zijn».

En die goede lieden leden in stilte duizend kwellingen en smarten.

Dit alles was derwijze geschoteld en gelepeld, dat de ongelukkigen geduldig alles verdroegen, dat zij geloofden dat het lot welk hun te beurt viel rechtvaardig was, dat de hedendaagsche samenleving goed was ingericht en dat er geen middel bestond om daar iets aan te veranderen.

Had Christus zelf niet eens gezegd dat er altijd armen zouden zijn?

Maar daar zijn menschen die beginnen leeren. Zij openen de oogen, de dagbladen dringen in hunne hutten en de veldslaven zetten zich aan het overwegen.

Zij redeneeren aldus:

«Hoe komt het dat zij, die ons de armoede aanpreken, in overvloed leven, dat zij die ons wijsmaken dat het aan een rijke moeilijker zal zijn in het rijk der hemelen te komen dan aan een kemel om door het oog eener naald te kruipen, dat zij zich vetsmeren en liever goede sier maken dan honger lijden.

Vervolgens zijn die verfoeilijke socialisten komen opdruken, welke die misbruiken, die onrechtvaardigheden bestrijden en eene andere inrichting der samenleving verkondigen. Zij zeggen dat het tegenwoordig kapitalistisch stelsel de oorzaak is van al de kwalen en dat men de maatschappij moet veranderen.

De socialisten beweren dat hun doel is: de economische vervoorming der samenleving, en dat allen, zoolvel geloovigen als niet-geloovigen er belang bij hebben.

Deze leering heeft de oogen geopend van de meest schrandere buitenlieden, die dan ook niet meer vreezen zich socialisten te noemen en niet aarzelen hunne overtuiging mede te deelen aan hunne ongeluks broeders.

Wat gaat er nu gebeuren?

Wel, dat is zeer eenvoudig. De veldslaven gaan de hand reiken aan de werklieden der steden en nijverheidscentrums en voorwaarts rukken. Het socialisme gaat nieuwe aanhangers winnen op den buiten, waar de papen zich meester waanden.

En aldus zal de eene onrechtvaardigheid na de andere verdwijnen.

Ziedaar waarom M. Woeste België eene verloren natie noemde. Ja, het is eene verloren natie voor de luiards en uitbuiters, maar niet voor hen die willen leven al werkende.

J. GOEDZAK

Lang he voordeel bouw is.

De Eng raven zeer wachten de volgende re

Alle voge bouw, doch

Wanneer d omgedolven

voren omsi

zooals de s

de witte w

In de m

jacht op d

den; begaa

gehoor, ra

weten zij d

na, de sch

onder den

De veld

dikwijls d

om de witt

wortelen

beschuldig

brengen a

beesten te v

Nuttig d

og dienst

nest op ho

een oorlog

severs die

komen aar

De keve

van de jo

aanzienlijk

raaf voed

muizen, ru

Om u te

kunnen or

het voldoe

rende de l

de bodem

vogelen ze

volg, de di

is.

De pol

Same

JAN. —

dat de so

Kapitaal z